

INFORMATION SERVICE

XXXXXXVICTORIA XXSTREET,

XXXXLONDON, XXSW. 1

41 Magdala Road, London, N.19. TERminus 0266

LA PAU I TREVA, L'ASSEMBLEA DE TOLOGES (1065)

I

L'ORIGEN DE LES CORTS DE CATALUNYA

Enguany es compleixen 900 anys de l'Assemblea de la Treva del Senyor celebrada a Toluges (Rosselló). D'aquestes assemblees varen anar formant-se per evolució les Corts de Catalunya, la institució parlamentària més antiga d'Europa.

La Pau de Deu i la Treva del Senyor

El moviment de la Pau de Deu comença a iniciar-se a finals del segle X a l'Arquebisbat de Narbona, així com a Aquitània. En aquella època Narbona era la seu de que depenien els bisbats catalans. En les assemblees per a establir i proclamar la Pau de Deu primer i la Treva del Senyor després hi assistien bisbes i nobles catalans.

La Pau de Deu en el seu origen era una institució eclesiàstica que amenaçava amb l'excomunió tots aquells que ataquessin els pagesos i els pobres, els clergues que no anessin armats i els bens de l'Església. Més endavant aquesta protecció anà extenent-se a altres persones i a altres camps, i anà passant sota el control de les autoritats civils, els comtes de Barcelona. Gradualment també aquestes assemblees de nobles i prelats anaren prenent acords de caràcter econòmic, financer i polític. Finalment quan els representants de ciutats i viles apareixen al costat dels nobles i prelats les Corts resten ja plenament constituïdes.

La primera assemblea de la Pau de Deu tingué lloc a Narbona en 990. Hi assistiren nobles i bisbes de la província narbonesa i, doncs, els catalans. Tres sínodes o assemblees tingueren lloc a Toluges, bisbat d'Elna (actual bisbat de Perpinyà) en 1021, 1027 i 1065.

En la segona d'aquestes assemblees el sentit pràctic dels catalans convertí l'ideal d'una Pau de Deu universal i perpètua en un pla concret i aplicable d'observar una Treva del Senyor durant dies i períodes determinats i de protegir certs grups de persones i d'activitats. L'Assemblea de 1027 ordenà que ningú no podia atacar els seus enemics durant els caps de setmana, des del dissabte al vespre fins el dilluns al matí. La Treva fou més tart extesa de l'Adventa l'Epifania, a la Quaresma, a la Pentecosta etc. i a protegir els oliverars, els pastors i les ovelles, els pagesos, les relles, pallers, els mercaders que anessin a mercat i les mercaderies que portessin etc.

El gran inspirador d'aquestes assemblees i del moviment de la Pau i Treva a Catalunya fou Oliva, germà dels comtes de Besalú i de Cerdanya, abat de Cuixà i de Ripoll i fundador del monestir de Montserrat. Ell i Berenguer, bisbe d'Elna, presideixen el primer sínode. El segon, sínode restringit de la diòcesi d'Elna, ho fou per ell tot sol puix Berenguer era peregrí a Terra Santa. El tercer fou ja una assemblea mixta de nobles i prelats amb Wifred de Cerdanya, nebot d'Oliva, arquebisbe de Narbona, Berenguer, bisbe de Girona, Raimon bisbe d'Elna, Gausfred, comte del Rosselló, amb el seu fill Gilabert, Pons, comte d'Empúries, Guillem II, comte de Besalú, Raimon, comte de Cerdanya, Gausbert, vescomte de Castellnou etc.